

2017-01-01

ใจจุฬาฯ : บทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์เพลงพระราชนิพนธ์

ปณิธิ สุบระกอบ

จิณดิษฐ์ ละอองชัย

ฉัฐตา ชวนเกริกกุล

ชูวิทย์ ธุระยง

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

สุบระกอบ, ปณิธิ; ละอองชัย, จิณดิษฐ์; ชวนเกริกกุล, ฉัฐตา; and ธุระยง, ชูวิทย์ (2017) "ใจจุฬาฯ : บทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์เพลงพระราชนิพนธ์," *Jamjuree Journal*: Vol. 19: Iss. 1, Article 7.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.19.1.5

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol19/iss1/7>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ใจจดใจจ่อ: ปณิธาน สดุดีประกอบ นิสิตเก่าคณะครุศาสตร์ ๒๕๕๑-๒๕๕๖, จินตนิรันดร์ ละออปักจิน นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์ ๒๕๓๘-๒๕๔๑
ภูริตา ชวนเกริกกุล นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์ ๒๕๓๖-๒๕๓๙, ชูวิทย์ ยุระยง นิสิตเก่าคณะครุศาสตร์ ๒๕๒๒-๒๕๒๕

บทเพลงพระราชนิพนธ์ มหาจุฬาลงกรณ์ เพลงพระราชนิพนธ์

ต้นธารพระมหากษัตริย์คุณ

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบรมราชูปถัมภ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงดำรงสิริราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ สายสัมพันธ์กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในช่วงต้นแห่งรัชสมัย ซึ่งผูกหัวใจรักได้ก็เริ่มต้นขึ้น ตั้งแต่เมื่อครั้งที่นิสิตจุฬาฯ ได้ร่วมส่งเสด็จพระราชดำเนินกลับไปทรงศึกษาต่อต่างประเทศ และตั้งใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย “พระเกี้ยว” อันเป็นสัญลักษณ์สำคัญของมหาวิทยาลัย เพื่อสื่อความหมายด้วยใจรักที่ว่า บัดนี้ชาวจุฬาฯ ทั้งปวงขอพึงพระบรมโพธิสมภาร และพร้อมถวายตนรับใช้ปราชญ์โดยในระหว่างที่ประทับเพื่อทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวีเดนแลนด์นั้น ในราวปลายปี พ.ศ. ๒๔๙๑ ด้วยพระมหากษัตริย์คุณแห่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์เพลง “มหาจุฬาลงกรณ์” และพระราชทานเพื่อเป็นเพลงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามคำกราบบังคมทูลขอของนิสิต ผ่านทางศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์สุนนชาติ สวัสดิกุล อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานโน้ตเพลงดังกล่าว ในวันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ต่อมาภายหลังท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา และน้องชาย คือ นายสุรพล ผลชีวิน นิสิตเก่าคณะอักษรศาสตร์ จึงได้เป็นผู้ประพันธ์เนื้อร้องถวาย

นับเนื่องจนถึงวาระ ๑๐๐ ปี แห่งการประดิษฐานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น บทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์จะมีอายุยาวนานถึง ๖๘ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็น ๖๘ ปีที่ทรงทำนองและเสียงขับขานของบทเพลงยังคงก้องกังวาน ตราตรึงอยู่ในทุกความทรงจำของเหล่าข้าพระพุทธเจ้าชาวจุฬาฯ ผู้รักดีและสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ รื่นแล้วรื่นเล่า และจะเป็นเช่นนี้สืบต่อไปชั่วกาลนาน

ศูนย์พัฒนกิจและ บัณฑิตศึกษบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและ บัณฑิตศึกษบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและ บัณฑิตศึกษบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและ บัณฑิตศึกษบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์พัฒนกิจและ บัณฑิตศึกษบัณฑิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหามงคลดุดลย มหาจุฬาลงกรณ์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์เพลงมหาจุฬาลงกรณ์ขึ้น ด้วยวิธีการใช้น้ตเพียง ๕ เสียงที่เรียกว่า Pentatonic Scale หรือ Five Tone Scale ซึ่งนับว่าเป็นเพลงแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์โดยใช้เทคนิคนี้ ที่สำคัญยิ่ง “มหาจุฬาลงกรณ์” ยังเป็นเพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกในกลุ่มเพลงที่พระราชทานให้เป็นเพลงประจำสถาบันการศึกษา โดยหลังจากที่พระราชทานเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ ให้เป็นเพลงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้วถึง ๑๔ ปี จึงได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ความร่วมกันประการสำคัญของเพลงพระราชนิพนธ์ทั้งสามก็คือความขัดแย้งแห่งพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นเกินสุดจะพรรณนา ซึ่งเหล่านิสิตนักศึกษาทั้งสามสถาบันต่างก็ตระหนักดี และหากพิจารณาในแง่มุมของชั้นเชิงศิลปะการพระราชนิพนธ์แต่ละเพลงก็มีความโดดเด่น ไพเราะ และต่างก็มีเอกลักษณ์ที่ต่างกันเฉพาะตัว ดังความตอนหนึ่ง ในพระราชดำรัสวันทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ว่า

“...เรื่องเพลงที่แต่งขึ้นใหม่นี้ต้องขอชี้แจงไว้บัดนี้ ฟังแล้วอาจจะตกใจเพราะว่าเพลงที่ประจำมหาวิทยาลัยในเมืองไทยเดี๋ยวนี้ ก็มีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้วก็ของธรรมศาสตร์ ที่ได้ให้ทั้งสองเพลงนี้กับเพลงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นี้ ต้องบอกว่ายาวเท่ากัน ไม่ต้องอิจฉาว่าของเขายาวกว่าหรือสั้นกว่า ยาวเท่ากัน แล้วก็การสร้างเพลงนี้ก็สร้างในแบบเดียวกันไม่ต้องอิจฉาอะไร แล้วก็ถ้าชอบก็บอกว่าชอบ ถ้าไม่ชอบก็ไม่ต้องทำอะไร อาจจะแก้ไขอย่างไรก็ตาม แต่ก็มีอย่างหนึ่งคือเพลงของจุฬาฯ เขาก็บอกว่าเพลงของเขาเพราะที่สุด ถ้าไปถามชาวธรรมศาสตร์ว่าเพลง

ไหนเพราะที่สุดเขาก็บอกว่าเพลงธรรมศาสตร์ แล้วก็ถ้าถามพวกเกษตรน่าจะลืบอกเพลงเกษตรเพราะกว่า ก็เลยไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรนะ แต่ว่าเพลงของจุฬาฯ เขาโอ้อวดว่าล่งผ่าเผยมาก แล้วก็เพราะมาก ถ้าพูดถึงเพลงธรรมศาสตร์เขาก็บอกว่าองอาจดี เดินก็ได้ จุฬาฯ เขาก็ตอบว่าของเขาก็เดินได้เหมือนกัน เป็นเพลงสำหรับนำแถวได้...”

ท่านผู้หมิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ประพันธ์คำร้องเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ กล่าวถึงการเขียนเนื้อเพลงนี้ในบทความชื่อ “มหาจุฬาลงกรณ์” ในหนังสือ ๓๐ ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : รำลึกอดีต ความตอนหนึ่งว่า

“...เมื่อเธอ (หม่อมราชวงศ์สุนนชาติ) เชิญโน้ตทำนองเพลงพระราชนิพนธ์มานั้น ได้เล่าให้ข้าพเจ้า และน้องชายของข้าพเจ้าชื่อ สุภร ผลชีวิน ฟัง และให้ลองแต่งคำร้องขึ้น น้องชายของข้าพเจ้ามีนิสัยรักการร่ายกรองถ้อยคำมาก และเล่นไวโอลินเพลงไทยได้ดีด้วย

เขาก็ลองสีไวโอลินตามโน้ตทำนองพระราชนิพนธ์ แล้วใส่คำร้องให้ข้าพเจ้าช่วยดู ช่วยอ่าน และทดลองร้องดู ข้าพเจ้าอ่านโน้ตไม่เป็นประสาได้แต่ฟังและทดลองเสียงของคำที่ใส่และความก็ต้องชัดเจน อ่านหรือร้องได้เรื่องด้วย ให้มีเนื้อหาบูชาพระคุณในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระคุณของ “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ที่นักศึกษาอยู่ตั้งสัญญาไว้ว่าจะพร้อมใจพร้อมกาย ร่วมสามัคคีกันประกอบคุณงามความดี เชิดชูพระเกียรติคุณสืบรักษาชื่อเสียงอันดีงามของมหาวิทยาลัยไว้ชั่ววันนิรันดร์”

ภายหลังที่ได้แต่งคำร้องขึ้นแล้ว อีกบุคคลหนึ่งที่ได้เป็นผู้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการประพันธ์คำร้องดังกล่าว คือ พระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร) ดังมีความตอนหนึ่งว่า

“เมื่อแต่งคำเสร็จทบทวนว่าพอไปได้ หม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สุภร และข้าพเจ้าก็พากันไปหาคุณพระเจนดุริยางค์ที่กรมศิลปากร ให้ท่านพิจารณา คำติดป๊อโน ฟังทำนองและคำร้องให้เสียงเข้ากันชัดเจนฟังออก ได้แก้ไขคำบ้างเล็กน้อย ประโยคท้าย ๒ ประโยคที่ว่า “ถาวรยศอยู่ไทย เชิดชัยชโย” นั้น คุณพระบอกว่าต้องร้องต่อ ชโย ชโย อีก ๒ คำ ให้กระหึ่ม ทำนองและคำสง่างาม แล้วหม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ จึงนำเนื้อร้องขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงพระราชนิฉินฉัยจากนั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตได้ร้องเพลงนี้ในโอกาสสมณคณต่างๆ สืบปัจจุบัน...”

เอกเสนาะดิริษอร อัครศิลปิน

โดยปกติรูปแบบการประพันธ์ในลักษณะ Song Form ซึ่งเป็นการประพันธ์เพลงที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไปนั้น เพลงจะประกอบด้วยท่อนเพลงสี่ท่อน โดยท่อนที่หนึ่ง สอง และสี่ จะมีความคล้ายคลึงกัน ทำนองและเสียงประสานเกือบเหมือนกันทั้งหมด ยกเว้นในส่วนท้ายของท่อนที่หนึ่ง ที่มักจะอยู่ในตำแหน่ง Dominant เนื่องจากต้องการดึงความรู้สึกให้แขวนไว้ เพื่อนำไปสู่ท่อนที่สอง ส่วนในท่อนที่สองและท่อนที่สี่ ที่มีทำนองคล้ายคลึงกัน มักจะจบท้ายท่อนด้วย Tonic แต่เพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์นี้มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากรูปแบบปกติ กล่าวคือในท่อนแรกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ทำนองให้ต่างออกไปจากทำนองในท่อนที่สองและท่อนที่สี่ โดยหากไม่สังเกตก็จะรู้สึกได้ว่าทั้งท่อนที่หนึ่ง สอง และสี่นั้น จะมีทำนองเหมือนๆ กัน เนื่องจากทรงใช้รูปแบบจังหวะของทำนองที่เหมือนกัน แต่แท้จริงแล้วทำนองของท่อนที่หนึ่ง มีโน้ตในระดับเสียงที่ต่างกับกับทำนองของท่อนที่สองและท่อนที่สี่

มหาจุฬาลงกรณ์

ทำนอง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

คำร้อง ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

สุกร ผลชีวัน

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัณพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

น้ำ - ใจ นื่อง - พี่ สี่ ชม - พู_____ ทุก - คน ไม่ - รู้ - ลืม นู - ชา_____

พระ - คุณ ของ แหล่ง เรียน มา จู - ฬ - ล - ง - กรณ์_____

ขอ ทูน ขอ เทิด พระ - นาม - ไท_____ พระ - คุณ แนม ไร่ นิ - รัน - ดร_____

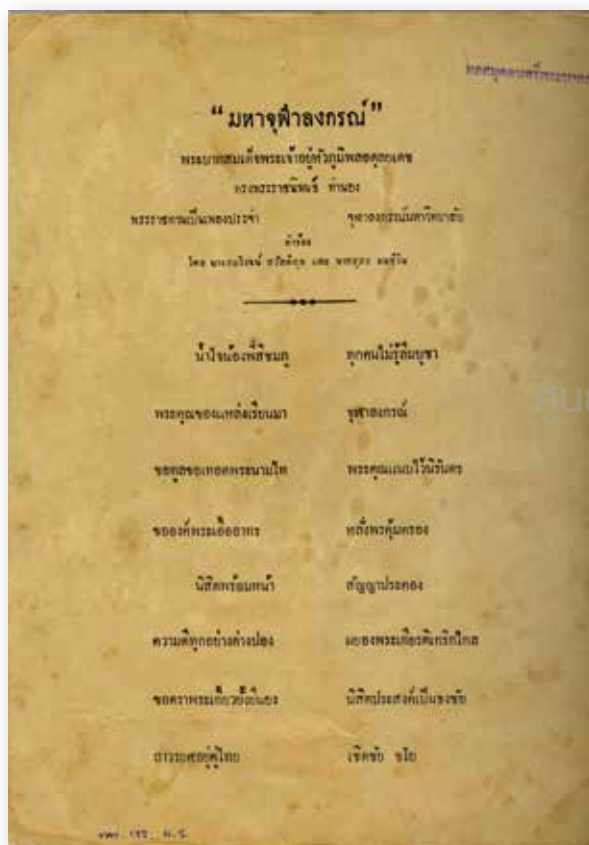
ขอ องค์ - พระ เชื้อ - อา - ทร หลัง - พร คุ่ม - ครอง_____

นิ - ลิต พร้อม - หน้า สัญ - ญา ประ - คอง_____

ความ - ดี ทุก - อย่าง ต่าง ปอง ณ - ยอง พระ - เกียรติ เกียรติ - ไกร_____

ขอ ตรา - พระ - เกียรติ ยั้ง ยืน - ยง_____ นิ - ลิต ประ - สงค์ เป็น ธง - ชัย_____

กา - ว - ยศ อยู่ คู่ ไทย เชิด ชัย ช - โย_____

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสมทบปรีชาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสิทธิ์เสนาะพิศุภ กัศราชนิพนธ์ไทย

ลักษณะพิเศษสำคัญอีกประการหนึ่งของเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์ คือ การพระราชนิพนธ์บทเพลงโดยใช้บันไดเสียงแบบ ๕ เสียง หรือที่เรียกว่า Pentatonic Scale เท่านั้น โดยทรงเลือกใช้สำเนียงบนบันไดเสียงแบบ ๕ เสียง เพื่อสร้างสีสันและกลิ่นอายของโลกตะวันออก บนท่วงทำนองที่งามสง่าแบบสากล ซึ่งบันไดเสียงแบบ ๕ เสียงนี้ จะพบได้ทั่วไปในเพลงพื้นบ้านทั่วโลก รวมถึงในบริบทของดนตรีไทยด้วย ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ หลังจากพระราชทานเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ ๕ ปี จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ครูท้าวประสิทธิ์พาทยโกศล ทำทางเปลี่ยน “มหาจุฬาลงกรณ์” จากแนวของสากลมาเป็นทางไทย ครูท้าวประสิทธิ์รับพระราชทาน

ลงมาดำเนินการและบรรเลงถวายด้วยวงปี่พาทย์ถึงสองครั้งด้วยกัน หลังจากทีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแก้ไขจนเป็นที่พอพระราชหฤทัยแล้ว จึงพระราชทานเพลงนี้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเบื้องแรกบทเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ทางไทย ที่ครูท้าวประสิทธิ์เรียบเรียงขึ้นจากบทพระราชนิพนธ์นั้น เป็นบทที่มีทั้งการบรรเลงและการขับร้องแบบเต็มเพลงเช่นเดียวกับบทเพลงพระราชนิพนธ์สำหรับวงดนตรีสากล ต่อมาจึงมีการเรียบเรียงใหม่ในรูปแบบของเพลงโหมโรง คือเป็นดนตรีบรรเลงไปตลอดไม่มีการขับร้อง แต่ยังคงทำนองหลักเดิมเฉพาะในท่อนที่สามเอาไว้โดยใช้ดนตรีบรรเลงทำนองแทนการขับร้องในช่วงเนื้อร้อง

“นิสิตพร้อมหน้า

ความดีทุกอย่างต่างป้อง

สัญญาประคอง

ผยองพระเกียรติเกริกไกร”

ในปัจจุบันการบรรเลงเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ทางไทย จึงนิยมบรรเลงในรูปแบบโหมโรง และใช้ชื่อว่า “โหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์” โดยเริ่มสืบทอดมาตั้งแต่ครั้งที่ชมรมดนตรีของสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เชิญครูท้าวประสิทธิ์มาสอนดนตรีไทยให้แก่นิสิตชมรมดนตรีไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ จากนั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้ัญเชิญเพลงโหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์ เป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัยในฝ่ายดนตรีไทย และอยู่ในกิจกรรมต่างๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสืบเนื่องตลอดมา

เปรียบประดุษณิสมัย ซึ้งหลากหลายในใจคำ

ด้านคำร้องของบทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์นั้น ในช่วงต้นมีการบันทึกเสียงหลายครั้งด้วยวงดนตรีต่างๆ หลายวง โดยมีข้อสังเกตถึงความแตกต่างของคำร้องจากคำร้องที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ที่จะขอยกมาบันทึกไว้ ณ ที่นี้คือ

- การบันทึกเสียงของวง อ.ส.วันศุกร์ ในแผ่นเสียงซึ่งผลิตโดยสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องในโอกาส ๕๐ ปีแห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ทำนองที่สี่ เทียบแรกขับร้องว่า “ถาวรยศอยู่คู่ไทย **เชิดชัย จุฬาฯ**” เทียบกลับตอนจะจบเพลงขับร้องว่า “ถาวรยศอยู่คู่ไทย **เชิดชัย ชโย**”

- การบรรเลงของวงสุนทราภรณ์ ที่ขับร้องนำหมู่โดยคุณเพ็ญศรี พุ่มชูศรี ศิลปินแห่งชาติ ในตอนที่สองจะขับร้องว่า “ขอทูลขอเทอดพระนามไท พระคุณ **เทิดไวัลันดร**” ปัจจุบันร้องว่า พระคุณ **แนบไวัลันดร** ในตอนที่สี่จะขับร้องว่า “ขอทรงยศอยู่คู่ไทย” ปัจจุบันร้องว่า **ถาวรยศอยู่คู่ไทย**

- การขับร้องของคุณณา หวังในธรรม บรรเลงโดยวงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร เรียบเรียงเสียงประสานโดยพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร) ในตอนที่สองจะขับร้องว่า “ของค์พระ **เอื้ออาทร ประทานพรคุ้มครอง**” ปัจจุบันร้องว่า **หลังพรคุ้มครอง** ในตอนที่สามขับร้องว่า “ความดีทุกอย่างต่างปอง **สนองพระเกียรติเกริกไกร**” ปัจจุบันร้องว่า **ผยองพระเกียรติเกริกไกร**

ทั้งนี้ สามารถรับฟังการขับร้องดังกล่าว
โดยการสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) ต่อไปนี้

การบันทึกเสียงของ
วง อ.ส.วันศุกร์

การขับร้องนำหมู่โดย
คุณเพ็ญศรี พุ่มชูศรี

การขับร้องของ คุณณา หวังในธรรม

โหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์

เพลงแห่ง ความทรงจำ คุณพระพรราชทาน

ตลอดหนึ่งศตวรรษของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จำเริญวัฒนาสถาพรภายใต้ร่มพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙ อยู่ถึง ๗๐ ปี ชาวจุฬาฯ ทั้งปวงจึงได้รู้ ได้เห็น ได้ยิน และได้ฟังพระบารมีทั้งทางตรงและทางอ้อมอยู่ทั้งหมดทั้งสิ้น และเป็นเวลากว่า ๖๘ ปี ที่

บทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์ เพลงซึ่งอุดมมงคลด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันวิเศษ ความงดงามในชั้นเชิงคีตศิลป์ของท่วงทำนอง และความหมายแห่งเนื้อเพลงที่ลึกซึ้ง ก็เหมือนหนึ่งเชื้อชวนเชิญให้เราได้ปฏิญาณตน และทบทวนบทบาทหน้าที่ของชาวจุฬาฯ ในฐานะของข้าพระบาทผู้ได้อาศัยร่มพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมแล้วพระพรใดเล่าจะวิเศษยิ่งไปกว่าพระพรแห่งพระเมตตาอันหาที่สุดมิได้ ซึ่งสร้างสำนึกในพระคุณของแผ่นดินและแหล่งเรียนมา สร้างและเสริมกำลังใจในการประกอบคุณงามความดีเพื่อเชิดชูพระเกียรติคุณ และสืบรักษาชื่อเสียงอันดั่งนามของมหาวิทยาลัยไว้ตราบนิรันดร์

บทเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์จึงเป็นดุจพรอันประเสริฐ จากพระราชผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ที่พระราชทานแก่ชาวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งปวง

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสภพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนึ่งร้อยปี รวมพี่น้อง ผองนิสิต
ด้วยเคยก้ม บังคมคัล และสัญญา
ระงับทราชม ด้วยความดี อย่างมีเกียรติ
ใช้ปัญญา แทนคบไฟ โล่หมอกควัน
จึงวันนี้ พร้อมใจ รับใช้ชาติ
ประกาศกร้าว เรายึดมั่น ธรรม์เรื่องรอง

เหล่ามิ่งมิตร สัมพู อยู่พร้อมหน้า
จะประคอง จุฬาฯ สถาบัน
พาลทุกอย่าง จะหยามเหยียด ด้วยใจมั่น
แผ่นดินเย็น เป็นผืน ที่ต่างปอง
อย่างซื่อตรง งามอาจ ผาดผยอง
คือประกาศ พระเกียรติก้อง ให้เกริกไกร

สรรพพรรณสาร รายการข้อมูล

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน. *ดนตรีจากพระราชหฤทัย ศูนย์รวมใจแห่งปวงชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๕๓.

จิตรลดา, โรงเรียน. *๕ สติในดวงใจนิรันดร์ : หนังสือประมวลบทเพลงพระราชนิพนธ์ The Musical Compositions of His Majesty King Bhumibol Adulyadej of Thailand*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนจิตรลดา, ๒๕๕๓.

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. *คัมภีร์ราชสดุดี*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พรินตติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๐.

สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง. *“มหาจุฬาลงกรณ์” ๗๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : รำลึกอดีต*. ๑๗๑-๑๗๔. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.

พูนพิศ อมาตยกุล. *“โหมโรงมหาจุฬาลงกรณ์” หนังสือมหาวิทยาลัย ฉบับ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๐ : มหาธีรราชานุสรณ์ ๘๐ ปี แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ๒๐๐ - ๒๐๑. กรุงเทพฯ : เพื่อฟ้า พรินตติ้ง, ๒๕๔๐.

รินทร์ชัย สังข์พันธุ์. *อัครศิลปินแห่งแผ่นดินสยาม*. กรุงเทพฯ : พิมพ์คำ, ๒๕๕๔.

โน้ตเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์ แผ่นเสียงตรา อ.ส. ARC. ๖๐๐๒-๖๐๐๔ พุทธศักราช ๒๕๔๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พิมพ์จำหน่ายเพื่อการกุศล.

ผู้เขียน: ทีมงาน “จุดเทียนบวงสรวง ด้วยดวงใจภักดิ์”

ปวิวัติ สุขประกอบ	นิสิตเก่าคณะครุศาสตร์	๒๕๕๑
จิณดิษฐ์ ละออปักษิณ	นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์	๒๕๓๘
ณัฐจิรา ขวนเกริกกุล	นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์	๒๕๓๖
ชูวิทย์ ยุทธยง	นิสิตเก่าคณะครุศาสตร์	๒๕๒๒

ฟังเพลง
มหาจุฬาลงกรณ์
รูปแบบต่างๆ

